

ABANS D'ARA

PECES HISTÒRIQUES TRIADES PER JOSEP MARIA CASASÚS

CATEDRÀTIC EMÈRIT DE LA UPFI I MEMBRE DE L'IEC

De l'article de J.V. Foix (Sarrià, Barcelona, 1893-1987) a *La Publicitat* (17-II-1928). La recent reordenació administrativa de la Catalunya del Nord, reprovada en aquell territori pel nou partit polític, Sí al País Català, ha posat en evidència que uns noranta anys després encara cal reivindicar l'abast d'una catalanitat fonamentada en la llengua i la cultura.

Tots els catalans coneixem l'àrea lingüística del nostre parlar. Però no tots fem coincidir aquesta àrea amb la del nostre patrimoni material. Tot i la freqüència amb què s'esdevé, ens sorprèn dolorosament el fet del compatriota que, en trobar-se a Port-vendres, per exemple, no s'hi sap trobar a casa seva com quan resta al Port de la Selva; que en passar per Vilafranca de Conflent hi pren un aire d'estranger que no li descobriríeu en passar per Vilafranca del Penedès, etc., etc. Hi ha un no sé què de derrotat, de jueu errant i sense pàtria que es passeja per la seva hisenda pairal amb els ulls esgarriats per la temença d'ésser-ne expulsat per un guardabosc imaginari. Fa pocs dies un amic ens escrivia d'Argelers estant i començava la seva lletra: "Lluny de Catalunya..." I el nostre amic és intel·li-

Llengua i consciència nacional

gent! [...] Aquestes reflexions ens les suggereix el fet de llegir, en un recull folklòric, que la replega ha estat feta en terres de Catalunya, Rosselló, Balears, València, Andorra, l'Alguer i terres aragoneses de parla catalana. No és la primera vegada que llegim aquesta divisió territorial que considerem arbitrària. Sovint ens trobem d'haver-nos de referir a aquesta comunitat lingüística i mai no hem considerat just d'excloure'n el Rosselló, la Cerdanya, el Conflent i el Vallespir de Catalunya. Uns territoris reconeguts pel mateix Estat francès com a catalans, que hom anomena, globalment, Catalunya, habitats per gent que es diu catalana i que parla català, no és lícit de no considerar-los

compresos sota la denominació de Catalunya amb el mateix dret que hi comprenem l'Empordà, el Vallès o la Segarra. Els nostres amics de Tolosa, més lògics en llurs sentiments bibliogràfics, en llurs gràfics lingüístics, entenen per Catalunya no solament el Rosselló i comarques pirinenques adjacents i les Balears, ans també València. [...] Menys radicals que els nostres col·legues tolosencs, creiem que, ara per ara, la divisió que de la nostra activitat literària i folklòrica pot fer-se és: Catalunya, València i l'Alguer. I en dir Catalunya hi comprenem el Rosselló, les terres catalanes annexades a Aragó, la Catalunya insular i Andorra, en anomenar a la quals ho fem amb el peu d'igualtat amb què esmentem la Selva, el Pla de Bages o les Guilleries.

J.V. Foix 1928

Gaudeix 'online' dels mots encreuats de l'ARA a <http://passatemps.ara.cat>

PASSATEMPS

motsencreuats

núm. 2153, elaborat per Senyor Ventura

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1				■									
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													

Horizontals 1. Els seus peus són útils quan no es fa peu. Dóna carbasses. **2.** Embarcació formada per dos bucs simètrics, acoblats per la banda. Només es desvien del seu camí recte quan poden menjar. **3.** Fi de festa, Mataroní de tota la vida. Governava Rússia amb males arts. **4.** Bonics. Aplaudir. **5.** Les trobes a Mig Aran. Aquesta, si et va al darrere, no serà precisament per la teva pasta. Pronom de primera. **6.** De Flor, de Llúria. Aquesta pren un nom propi per convertir-lo en un mot comú. **7.** Un Maquiavel d'estar per casa. Un interior molt físic. Principi d'acord. El nucli dur d'ETA. **8.** Faran onades. Posarà una mica d'alegria a taula. **9.** Més que fina, és ingènua i innocent. Muntanyes que es gaudeixen des del vagó. Compartit pel golf i el futbol. **10.** Omplen mig cinema. Fer la migdiada a l'ombra, com el bestiar. Corrent gallec. **11.** L'essència pagesa. Te l'apliqués als ulls quan alguna cosa et fa mal a la vista. Gegants. **12.** No necessita oxigen per viure. Ajudes. **13.** Equip que mana. Les úniques estrelles que es poden posar per davant de Messi. Et tusto en una vila de la Marina Alta. **14.** Cesi. No hi possessis cap pega.

Verticals 1. Certa o equivocada, arriba a la conclusió. D'un principat de conte de fades. **2.** La zona més oriental. Endeurocaments. **3.** Un radical que surt a les pàgines centrals de les gasetilles. Tramava com a manipular la ràdio. Marquen els límits de l'Antàrtida. **4.** Treballa a poc a poc i amb bona lletra. Derisió, ludibri, escarni. **5.** Pansir-se per culpa de la crisi del turisme. Es trobaven al servei de senyors. **6.** One-rós, com un famós cotxe anglès. Els principis d'Aristòtil. Cobreixo de sorra. Fa una aparició inesperada al Bruc. **7.** Passa dins l'àrea. No es pot fer servir. **8.** Mesquines. Estan a mitja asta. A Tòquio, no fa la felicitat. **9.** La famosa porta de Berlín. Ple de clapes. Ocupen el centre de la llotja. **10.** Donen per acabat el seu maldecap. Els castellans el tenen al cul. Aquesta és a l'aire. I un altre d'Emporiae. **11.** Apareixen 52 vegades a l'any. Cansats de donar propines als cambriers anglesos. **12.** És càustica però no fa riure. És bastant bonica. Badies adequades per desar les naus. **13.** Ens posarem en camí. Caiguin quatre gotes. **14.** Resar sense vocalitzar. Fan possible que aconseguim els nostres somnis.

sudoku

fàcil

5	4	6	7										
					1		5						
					4	2	7						
6								8	9				
	1				3				7				
	7	4											2
			3	6	8								
			2		7								
						4	3	8	7				

difícil

7	6		1		5	4							
5												7	
	1				4							6	
			8						7				
		7		6					9				
		2			5								
6				5							8		
2													3
	7	9		8					6				1

solucions d'ahir

U	S	A	D	E	S	G	R	A	F	I	C	A
F	O	T	O	C	O	P	I	A	A	S	O	S
A	L	I	B	I	O	B	R	I	R	L	T	
N	O	E	L	L	A	R	O	M	A	R	S	
O	A	M	E	R	A	V	E	L	L	A	V	A
S	A	C	A	V	A	L	L	C	A	B		
A	L	L	C	E	L	A	B	O	R	A	L	
F	A	M	O	S	A	T	A	L	L	I	B	A
M	A	C	I	E	R	O	I	N	E	S	E	S
U	A	R	D	O	R	S	Y	G	C	F		
R	E	T	E	J	U	T	G	I	T	E	E	
C	O	S	I	U	A	R	A	N	J	A	M	
I	N	X	I	F	R	E	N	E	R	R	A	
A	S	T	O	R	I	A	S	A	I	N	T	S

fàcil

6	3	5	8	2	1	9	4	7					
4	7	2	6	3	9	5	1	8					
1	9	8	5	7	4	6	3	2					
9	8	7	4	5	2	3	6	1					
5	6	4	3	1	8	7	2	9					
3	2	1	9	6	7	8	5	4					
2	1	3	7	9	6	4	8	5					
8	5	9	2	4	3	1	7	6					
7	4	6	1	8	5	2	9	3					

difícil

7	1	9	8	6	2	5	4	3					
8	3	6	5	4	1	2	9	7					
5	2	4	3	9	7	1	8	6					
6	4	7	2	1	8	3	5	9					
3	9	8	7	5	6	4	2	1					
2	5	1	9	3	4	6	7	8					
4	8	5	6	7	3	9	1	2					
1	7	3	4	2	9	8	6	5					
9	6	2	1	8	5	7	3	4					